

УДК 624.01

М. О. Дерев'янка

Є. О. Каплун

ОБґРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ РЕКОНСТРУКЦІЇ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД (ІНШИХ ЗАВЕРШАЛЬНИХ БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ) У ВІЙСЬКОВІЙ ЧАСТИНІ НГУ

Запропоновані у статті методичні рекомендації є науково-методичним апаратом, необхідним начальнику квартирно-експлуатаційної служби тилу для проведення реконструкції будівель та споруд (інших завершальних будівельних робіт), вирішення питань розквартирування особового складу, розміщення озброєння і військової техніки та зберігання запасів матеріально-технічних засобів у військовій частині.

К л ю ч о в і с л о в а : матеріально-технічні засоби, озброєння і військова техніка, реконструкція будівель, завершальні будівельні роботи, проектно-кошторисна документація.

Постановка проблеми. Відповідно до закону України «Про правовий режим воєнного стану» [1] Національна гвардія України залучається до виконання завдань, пов'язаних із запровадженням і здійсненням заходів правового режиму воєнного стану, згідно з призначенням та специфікою діяльності. Військові частини переходять на штат воєнного часу, що супроводжується збільшенням кількості особового складу, озброєння та військової техніки. Таким чином, виникає необхідність у розквартируванні особового складу, розміщенні озброєння та військової техніки, використовуючи додаткові будівлі і споруди для житла; зберіганні бойової і спеціальної техніки, запасів матеріально-технічних засобів; проведенні бойової і спеціальної підготовки; виконанні завдань повсякденної діяльності, а також у задоволенні господарчих та інших потреб.

Фахівці квартирно-експлуатаційної служби зіткнулись з проблемою розквартирування, шляхи вирішення якої лежать у площині проведення реконструкції будівель та споруд у військовій частині. Відсутність чіткого алгоритму щодо виконання заходів з підготовки проектно-кошторисної документації, початку процесу будівництва та його ходу, проведення авторського нагляду та контролю за реконструкцією будівель і споруд (інших завершальних будівельних робіт) у військовій частині НГУ – все це актуалізувало тему дослідження.

Отже, військова частина НГУ, яка є юридичним замовником будівництва, має потребу в проведенні робіт з реконструкції будівель та споруд (здійсненні інших завершальних будівельних робіт).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Згідно зі ст. 31 Закону України [2] вся проектна документація на будівництво розробляється відповідно до «Порядку розроблення проектно-кошторисної документації на будівництво об'єктів» [3], у якому чітко окреслена процедура розроблення проектно-кошторисної документації на будівництво та визначені основні складові вихідних даних, які має надати військова частина для забезпечення проектування об'єкта будівництва. Порядок оформлення проектно-кошторисної документації на будівництво наведений у ДБН А.2.2-3-2014 [4]. Але, враховуючи, що загальне фінансування військових частин НГУ відбувається через центральний орган управління ГУ НГУ МВС України, і обов'язковою умовою для початку процесу реконструкції будівель і споруд (інших завершальних будівельних робіт) у військовій частині є отримання на те відповідних дозволів та погоджень від вищого керівництва, маємо низку відмінностей від загального механізму, визначеного для цивільних юридичних організацій та фізичних осіб [2, 3, 4].

У праці В. Г. Олюхи [5] наведено огляд господарсько-правових засобів, найбільш доцільних у кризових умовах для проведення оптимізації капітального будівництва, реконструкції будівель і споруд (інших завершальних будівельних робіт). надані пропозиції стосовно вдосконалення чинного законодавства з порушених питань.

Ю. І. Гайко стверджує, що містобудівна ефективність комплексного проведення реконструктивних заходів полягає в отриманні високого архітектурно-художнього та функціонального результату завдяки здійсненню цілісного містобудівного задуму [6].

Проте у відомій науково-технічній літературі, законодавчих документах, підзаконних актах, інструкціях посадовим особам, відповідальним за цей напрямок роботи, відсутній науково-методичний апарат з організації та проведення реконструкції будівель та споруд (інших завершальних будівельних робіт) у військовій частині НГУ.

Метою статті є надання методичних рекомендації з проведення реконструкції будівель та споруд (інших завершальних будівельних робіт) у військовій частині НГУ.

Виклад основного матеріалу. Реконструкція по своїй суті є перебудовою введеного в експлуатацію в установленому порядку об'єкта будівництва, що передбачає зміну його геометричних розмірів або функціонального призначення, внаслідок чого відбувається зміна основних техніко-економічних показників, поліпшення умов експлуатації та якості послуг [4].

Позитивним моментом у проведенні реконструкції будівель та споруд (інших завершальних будівельних робіт) у військовій частині є те, що ремонтно-будівельні роботи проводяться із збереженням елементів несучих і огорожувальних конструкцій, а за умови їх автономності, на час виконання робіт не потрібно призупиняти експлуатацію об'єкта, який підлягає реконструкції, що дає змогу надалі за призначенням використовувати казармений житловий фонд, інші будівлі та споруди військової частини.

Відповідно до єдиного закупівельного словника [7] до завершальних будівельних робіт 45400000-1 входять штукатурні роботи, столярні та теслярні роботи, покривання підлоги та стін, фарбування та скління, а до інших завершальних будівельних робіт 45450000-6 – декорувальні роботи, очищення зовнішньої частини будівель, капітальний ремонт, реставрація та перебудування. З широкого спектру робіт основним підрозділом загального розділу 45000000-7 є будівельні роботи та поточний ремонт [7], яким користуються генеральний підрядник (підрядник, субпідрядник) та замовник [8] під час розроблення договірної документації, укладання та виконання договорів [9] на виконання проєктних робіт, робіт з реконструкції будівель та споруд (інших завершальних будівельних робіт), оформлення документів про виконання договору підряду.

Отримання військовою частиною коштів для виготовлення проєктно-кошторисної документації на реконструкцію та модернізацію будівель, споруд і об'єктів та виконання супровідних робіт здійснюється за кодом 3141 «Реконструкція житлового фонду (приміщень)» [10], також за цим кодом обліковуються видатки на реконструкцію та модернізацію житлових будівель і приміщень, зокрема гуртожитків та казарм, або їх складових частин. У разі, якщо об'єкти реконструкції та реставрації не включені до коду 3141, фінансування здійснюється за кодом 3142 «Реконструкція та реставрація інших об'єктів», де також передбачені видатки на придбання будівельних матеріалів і виготовлення проєктно-кошторисної документації.

Не викликає сумніву той факт, що планування початку процесу будівництва, підготовка проєктно-кошторисної документації, організація і проведення робіт, здійснення авторського нагляду та контролю за ходом реконструкції будівель і споруд (інших завершальних будівельних робіт) у військовій частині НГУ – це складний та багатогранний процес, який передбачає виконання різноманітних за характером і змістом взаємопов'язаних планувальних, розрахункових, організаційних, договірних, постачальних, облікових, дозвільно-погоджувальних та інших робіт.

Посадовим особам квартирно-експлуатаційної служби тилу для досягнення ефективності та для того, щоб знаходитись у межах правового поля під час підготовки і проведення реконструкції будівель та споруд (інших завершальних будівельних робіт) у військовій частині бажано мати відповідний алгоритм дій.

Отже, як алгоритм організації та проведення реконструкції будівель та споруд (інших завершальних будівельних робіт) у військовій частині запропоновані такі елементи.

1. Обґрунтування доцільності проведення будівельних робіт (службовий супровід на адреси ОТО, ГУ НГУ), залежно від складності об'єкта будівництва – техніко-економічне обґрунтування чи техніко-економічний розрахунок.

2. Відправлення запиту на погодження розробки робочого проєкту (телеграма на адреси ОТО, ГУ НГУ).

Після отримання дозволу розроблення ескізного проєкту, робочого проєкту та робочої документації.

3. Укладання договору на проведення експертизи робочого проєкту.

4. Відправлення робочого проєкту на експертизу. Отримання експертного звіту (позитивний чи негативний) щодо розгляду кошторисної частини проєктної документації [11].

5. Наказ командира частини про затвердження робочого проекту.
6. Відправлення запиту щодо затвердження проектно-кошторисної документації (телеграми на адреси ОТО, ГУ НГУ).
7. Складання, затвердження та погодження Титулу об'єкта будівництва.
8. Проведення процедури закупівлі з метою укладання договору з підрядною організацією.
9. Розгляд комерційних пропозицій (щонайменше три пропозиції).
10. Обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі.
11. Доповідь командира частини щодо вибору підрядної організації (рапорт).
12. Заключення Договору підряду [12] (з обов'язковим оформленням додатків):
  - специфікація;
  - календарний графік виконання робіт;
  - план фінансування робіт;
  - протокол погодження розміру договірної ціни.
13. Запит щодо надання дозволу на початок робіт та призначення фахівця з технічного нагляду (телеграми на адреси ОТО, ГУ НГУ), наказ ГУ НГУ.
14. Заключення договору з організацією, яка розробляла проектну документацію для проведення авторського нагляду за ходом реконструкції будівель та споруд (інших завершальних будівельних робіт) у військовій частині відповідно робочого проекту.
15. Контроль за ходом будівництва та витратою коштів на проведені роботи та матеріали:
  - довідка про вартість виконаних будівельних робіт та витрати (за звітний місяць);
  - акт приймання виконаних будівельних робіт.

Висновки

Таким чином, використовуючи запропоновані методичні рекомендації, начальник квартирно-експлуатаційної служби тилу матиме науково-методичний апарат, необхідний для проведення реконструкції будівель та споруд (інших завершальних будівельних робіт) з метою вирішення питань розквартирування особового складу, розміщення озброєння та військової техніки і зберігання матеріально-технічних засобів у військовій частині.

Подальші дослідження пов'язані з конкретизацією кожного елемента методичних рекомендацій щодо проведення реконструкції будівель та споруд (інших завершальних будівельних робіт) у військовій частині.

Перелік джерел посилання

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <http://surl.li/blyne> (дата звернення: 06.03.2024).
2. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 р. № 3038-VI. URL: <http://surl.li/axmjx> (дата звернення: 06.03.2024).
3. Про затвердження Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів : наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 16.05.2011 р. № 45. URL: <http://surl.li/syvdct> (дата звернення: 06.03.2024).
4. ДБН А.2.2-3-2014. Склад та зміст проектної документації на будівництво. URL: <http://surl.li/syvdp> (дата звернення: 06.03.2024).
5. Олюха В. Г. Оптимізація капітального будівництва: господарсько-правові проблеми : монографія. Київ : Центр навчальної літератури, 2015. 302 с.
6. Проблеми та перспективи розвитку житлової забудови в умовах комплексної реконструкції міста : монографія / Ю. І. Гайко та ін. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 247 с.
7. Єдиний закупівельний словник ДК 021:2015: 45000000-7. Будівельні роботи та поточний ремонт. URL: <http://surl.li/syueo> (дата звернення: 06.03.2024).
8. Про затвердження Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 р. № 668. URL: <http://surl.li/dfs nk> (дата звернення: 06.03.2024).
9. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <http://surl.li/qeii> (дата звернення: 06.03.2024).

10. Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету : наказ Міністерства фінансів України від 12.03.2012 р. № 333. URL:<http://surl.li/syvfх> (дата звернення: 06.03.2024).

11. Про затвердження кошторисних норм України у будівництві : наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 р. № 281. URL:<http://surl.li/syvgi> (дата звернення: 06.03.2024).

12. Деякі питання здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2022 р. № 1275. URL:<http://surl.li/ommlj> (дата звернення: 06.03.2024).

Стаття надійшла до редакції 20.03.2024 р.

UDC 624.01

М. Derevianko, Ye. Kaplun

**JUSTIFICATION OF BUILDING AND STRUCTURE RECONSTRUCTION METHODS
(OTHER FINAL CONSTRUCTION WORKS) IN THE MILITARY PART OF THE NSU**

The increase in the number of personnel, weapons, military equipment, material and technical equipment stocks causes the need for quartering and placement of military personnel, the use of additional buildings and structures for housing, storage of combat and special equipment, material and technical equipment stocks, conducting combat and special training, implementation tasks of everyday activities, as well as for economic and other needs. The solution to this problem lies in the reconstruction of buildings and structures in the military unit.

Taking into account the specifics of financial support, management and subordination of the military units of the NSU, the mechanism defined for civil legal organizations and individuals regarding the implementation of measures for the preparation of project and estimate documentation, the start of the construction process and its progress, the author's supervision and control of the progress of the reconstruction of buildings and buildings (other final construction works) in the military part of NSU has a number of differences.

In the conditions of martial law, it is positive that the repair and construction works performed in the area of reconstruction of buildings and structures (other final construction works) in the military unit are carried out with the preservation of the elements of the load-bearing and enclosing structures, and under the condition of their autonomy, there is no need for the duration of the works suspension of the operation of the facility subject to reconstruction, which allows the barracks and housing fund, other buildings and structures of the military unit to be used for their purpose in the future.

With the help of the proposed methodological recommendations, the head of the rear quarters and operational service will have the scientific and methodological apparatus necessary for the reconstruction of buildings and structures (other final construction works) to solve the issues of quartering personnel, placing weapons and military equipment, and storing supplies of material and technical means in the military unit.

К е у w o r d s : material and technical means, weapons and military equipment, reconstruction of buildings, other final construction works, project and cost documentation.

Дерев'янка Максим Олександрович – старший викладач кафедри логістики підрозділів Національної академії Національної гвардії України.
<https://orcid.org/0000-0002-4070-5529>

Каплун Євген Олександрович – доктор філософії, доцент кафедри логістики підрозділів Національної академії Національної гвардії України.
<https://orcid.org/0000-0002-1085-446X>